

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Lindner Andrea ügyvéd (**felperesi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek, a dr. Hervay Viktória ügyvéd (**alperesi képviselő címe**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. december 5. napján meghozott 38.P.21.228/2019/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja, a felperes perköltség fizetésére kötelezését mellőzi, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 80.000 (Nyolcvanezer) forint elsőfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes közjegyzői irodájának helyet adó társasház közös képviselője elektronikus levelet (a továbbiakban: e-mail) írt az alperes számítógépéről és e-mail postafiókjából a Magyar (helyesen a Budapesti) Közjegyzői Kamarának (a továbbiakban: BKK), amelyben tájékoztatta a kamarát a felperes közös költség hátralékának tényéről és felvilágosítást kért az ügyben. Az e-mail végén az alperes neve és elérhetősége jelent meg. A BKK - tájékoztatást kérve az ügyről (a továbbiakban: felhívás) - továbbította az e-mailt a felperesnek.
- [2] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogait azzal, hogy közös költség tartozásának tényét és összegét, mint személyes adatait továbbította a BKK-nak. Kérte továbbá, hogy a bíróság tiltsa el az alperest attól, hogy a jövőben közös költség tartozásának tényét és összegét, mint személyes adatait hozzáférhetővé tegye, továbbítsa, nyilvánosságra hozza. Kérte az alperes 100.000 forint sérelemdíj, valamint 80.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezését is.
- [3] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdésére, 2:43. §-ának (1) bekezdés e), valamint 2:51. §-ának (1) bekezdés a) és b) pontjára, illetve 2:52. §-ára alapította. Előadta, hogy amikor a BKK értesítette az alperes e-mailjéről, akkor 2019. február 15-i keltezésű levelében (a továbbiakban: levél) felszólította az alperest arra, hogy közölje, kitől kapta az adatokat, törölje azokat, valamint tartózkodjon a további jogsértésektől. Erre

az alperes 2019. február 28-i keltezésű válaszlevelében (a továbbiakban: válaszlevél) azt nyilatkozta, hogy magatartása jogszerű volt, azaz a jogsértést nem ismerte el, sőt azt inkább pozitívnak értékelte. Keresetleveléhez csatolta a levelet és 8. sorszámú beadványának mellékleteként az alperes válaszlevelét is. Perköltség igényét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: költségrendelet) 2. §-ának (1) bekezdés a) pontjára alapította, és csatolta a képviselőjével kötött megbízási szerződést.

- [4] Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és a felperes 170.000 forint ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére kötelezését kérte. Indokolásként - a jogsértés tényének általános vitatása mellett - arra hivatkozott, hogy a felperes által sérelmezett e-mailt nem ő írta, és azt a felperes levelének kézhezvételéig nem is látta, tartalmát nem ismerte. Az e-mailt a társasház közös képviselője fogalmazta a nevében, mint ahogyan a válaszlevelet is. Utóbbit annak érdekében, hogy őt mentesítse a kényelmetlenségektől. A válaszlevél tehát szintén nem az ő, hanem a közös képviselő nyilatkozatait tartalmazza.
- [5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 130.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a felperes által le nem rótt 36.000 forint illetéket az állam viseli.
- [6] Az ítélet indokolásának a fellebbezés szempontjából releváns - a perköltséggel kapcsolatos rendelkezésre vonatkozó - részében kifejtette, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése és a költségrendelet 2. §-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest - az alperes által kért 170.000 forint helyett - 130.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére.
- [7] Fellebbezésében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének az őt perköltség fizetésére kötelező rendelkezését kérte megváltoztatni oly módon, hogy az ítéletábra - az ő kötelezését mellőzve - az alperest kötelezze 80.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére. Kérte továbbá, hogy a másodfokú bíróság az alperest kötelezze a költségrendelet 2. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján 30.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére arra figyelemmel, hogy jogi képviselője áfa fizetésére nem köteles.
- [8] Fellebbezésének indokolásában előadta, hogy az alperes szükségtelenül okozott költséget számára, ezért nem az általános szabály, a Pp. 83. §-a, hanem a Pp. 86. §-ának (2) bekezdése alapján kellett volna az elsőfokú bíróságnak határoznia a perköltségekről. Annak megfelelően az alperest kellett volna perköltség fizetésre köteleznie. Rámutatott, hogy a perindításra azért került sor, mert az alperes saját neve alatt küldött e-mailben fordult a BKK-hoz, és a levelére küldött, saját kezűleg aláírt válaszlevelében sem tagadta, hogy az e-mailt ő írta, csak a jogsértés megállapíthatóságát vitatta. Erre tekintettel indította a pert az alperes ellen. Ellenkérelmében azonban az alperes a fentiekkel ellentétes tényállást adott elő, és már arra hivatkozott, hogy az e-mailt nem ő, hanem a társasház közös képviselője írta. Ezért kérte a kereset elutasítását.
- [9] Kifejtette, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság el is fogadta a tanúvallomás alapján az alperes védekezését, akkor sem mellőzhette volna a perköltség megállapítása során vizsgálni az alperes magatartását, amely őt a perindításra vezette. Figyelmen kívül hagyta, hogy válaszlevelében az alperes nem tárta fel, hogy nem ő írta az e-mailt. Sőt éppen ellenkezőleg, kifejezetten egyes szám első személyben fogalmazott, elismerve ezáltal az e-mail megírását. Ez alapján indított pert az alperes ellen, mert semmilyen kétség nem merült fel benne az e-mail eredetét illetően. Kérte ezért az elsőfokú bíróság ítéletének Pp. 369. §-a alapján történő felülbírálatát és a Pp. 383. §-ának (2)

bekezdése alapján való megváltoztatását. Másodfokú perköltségeként a költségjegyzékben 20.000 forintot számított fel, a nyomtatványban azonban az alperes és képviselője adatait tüntette fel.

- [10] Fellebbezési ellenkérelmében az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes 60.000 forint másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Indokolásként kifejtette, hogy az elsőfokú eljárásban a felperes nem hivatkozott arra, hogy szükségtelen perköltséget okozott volna számára, és nem kérte, hogy esetleges pervesztessége esetén marasztalja a bíróság őt perköltségben. Noha a felperes már az ellenkérelemből értesült arról, hogy az e-mailt nem ő írta és ezt a kihallgatott tanú vallomása is megerősítette. Az új információ és az új bizonyíték ellenére a felperes kereseti kérelmeit változatlanul vele szemben tartotta fenn, az e-mail tényleges íróját, akitől a teljes perköltség megtérítését követelhetne volna, nem vonta perbe. Ha a felperes perbe vonta volna a megfelelő alperest, akkor nem merült volna fel többletköltsége, az tehát éppen saját mulasztásával van összefüggésben. Helyesen járt el ezért az elsőfokú bíróság, amikor ellenkező nyilatkozat hiányában a felperest kötelezte perköltség fizetésre.
- [11] A felperes másodfokú perköltség igényével kapcsolatban rámutatott, hogy a fellebbezéshez a felperes olyan költségjegyzéket csatolt, amelyben a felszámító félként a felperes helyett ő és jogi képviselője van megjelölve.
- [12] Az ellenkérelemre tett észrevételében a felperes kifejtette, hogy a perköltséggel kapcsolatos döntés nem a kereseti kérelem része, a perköltség tekintetében a bíróságnak hivatalból kell állást foglalnia. Előadta, hogy az alperes perbeli védekezése ellentétben állt a korábbi nyilatkozataival, azt nem is tartotta bizonyított állításnak. Kétségtelen, hogy a bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján más álláspontra helyezkedett. Olyan igényt azonban a perben nem adhatott elő, hogy pervesztessége esetén miként rendelkezzen a bíróság a perköltségről. Mivel az alperes per előtti megnyilatkozásai megtévesztőek voltak, magatartása nem volt jóhiszemű és együttműködő, ezért ennek következményeit neki kell viselnie.
- [13] A fellebbezés megalapozott.
- [14] A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi része ellen a felek nem nyújtottak be fellebbezést, így tehát az - a Pp. 358. §-ának (5) bekezdése alapján - fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. Erre tekintettel a másodfokú felülbírálat kizárólag a perköltséggel kapcsolatos rendelkezéseket érintette. E körben az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást - a perköltség viselése szempontjából releváns tények körében - az alábbiak szerint - hiányosan állapította meg, és ennek következtében a perköltséggel kapcsolatos döntése is téves.
- [15] A másodfokú bíróság ezért a tényállást a fellebbezés tartalmára tekintettel azzal egészíti ki, hogy a felperes 2019. február 15-én levélben fordult az alpereshez a jogsértés körülményeinek tisztázása és következményeinek rendezése érdekében. A 2019. február 28-i válaszában az alperes az általa a BKK-nak írt elektronikus levélről beszélt és csupán arra utalt, hogy ez nem minősül hivatalos útnak, továbbá azon nem szerepelt az aláírása. De előadta, hogy levelében nem tette beazonosíthatóvá a felperest, bejelentésével nem célozta negatív értékítélet kialakítását. Társasházi közös képviselőtől értesült a felperes közös költség tartozásáról és egy másik közjegyző ismerősére is tekintettel kívánt tájékozódni, általános állásfoglalást kérni az ilyen ügyekben. Kifejtette továbbá, hogy a közjegyző kiemelt társadalmi felelősségére tekintettel tartotta szükségesnek az e-mail megírását, ugyanakkor közölte, hogy az ügygel kapcsolatos információit törli. Az alperes aláírta a válaszlevelet.

- [16] A fentiek szerint kiegészített tényállás alapján az ítélet tábla arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság megalapozatlanul kötelezte a felperest perköltség fizetésére. A perköltség viselés általános szabályát kétségtelenül a Pp. elsőfokú bíróság által is hivatkozott 83. §-ának (1) bekezdése tartalmazza. A Pp. 86. §-ának felperes fellebbezésében alkalmazni kért (2) bekezdése azonban az általános szabály alól kivételt fogalmaz meg, mert kimondja, hogy az a fél, aki egyes perbeli cselekményeket sikertelenül végez, egyes perbeli cselekményekkel indokolatlanul késedelmeskedik, valamely határidőt vagy határidőt mulaszt vagy más módon, akár a perben akár azt megelőzően az ellenfélnek feleslegesen, a perköltség körébe tartozó költséget okoz, ezek megtérítésére a per eredményére tekintet nélkül köteles. A Pp. 80. §-a értelmében a jogi képviselőnek a költségrendelet alapján, a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése szerint felszámított munkadíja a perköltség része. Annak megtérítése tehát az azt szükségtelenül okozó féltől a per kimenetelétől függetlenül kérhető.
- [17] A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy a per megindításakor alappal volt abban a tudatban, hogy az e-mailt az alperes írta. Azt ugyanis az alperes e-mail címéről küldték, és az e-mail azzal zárul, hogy „Tisztelettel: alperes leánykori neve ... Cím: **alperes címe**”. Márpedig az elektronikus levelezőrendszerek használatának gyakorlatában az tekinthető tipikusnak, hogy az elküldött e-mail attól származik, akinek a fiókjából azt küldték. Különösen akkor, ha az e-mail végén a fióktulajdonos neve és elérhetősége is szerepel. Ezen túlmenően az alperes a felperes levélre írt, saját kezűleg aláírt válaszelevelében tartalmilag - az egyes szám első személyben való fogalmazással - magáénak ismerte el az e-mailt, kifejezetten vállalta a tudomására jutott adatok törlését. Tehát a válaszevél tartalma sem ébreszthetett kétséget a felperesben abban a tekintetben, hogy az e-mailt esetleg nem az alperes írta volna. Erre tekintettel teljesen megalapozottan, az okszerű gondolkodás és a logika szabályainak megfelelően jutott arra a következtetésre, hogy a pert az alperessel szemben kell megindítani.
- [18] Az első ezzel ellentétes információ az alperes írásbeli ellenkérelméből (3. sorszámú irat, 1.2.2 pont, első bekezdés) jutott a felperes tudomására. Ekkor azonban a felperes - az alperes álláspontjával ellentétben - még nem a bizonyosság állapotába, hanem abba a bizonytalansági helyzetbe került, hogy az alperestől ellentétes nyilatkozatok álltak rendelkezésre az e-mail eredetét illetően. A felperesnek írott válaszevél tartalmával ellentétben állította ugyanis az alperes az ellenkérelmében azt, hogy nem ő írta az e-mailt. Ráadásul ez a felperes által az akkor ismert egyéb tényeknek is ellentmondott. A felperes ugyanis a BKK felhívásával együtt részére továbbított e-mailből tudta, hogy azt az alperes nevében, lakcímének feltüntetésével, az alperes e-mail címéről küldték el a BKK-nak. Az ítélet tábla e körben kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy egy a jogvitában érdektelen harmadik fél is az alperestől származónak tekintette az e-mailt. A BKK felperesnek írott felhívásának tárgymegjelölés rovatában ugyanis a „alperes leánykori neve beadványa” szöveg olvasható. Az e-mailről tehát a BKK is úgy vélte, hogy azt az alperes írta.
- [19] Az alperes hivatkozásával ellentétben tehát a felperes sem az ellenkérelem, sem a perfelvételi szak adatai alapján nem lehetett biztos abban, hogy az e-mailt nem az alperes írta. Akkor még csak annyi volt bizonyos, hogy az alperesnek két egymással ellentétben álló, egymást kizáró nyilatkozata van, amelyek közül a logika szabályai alapján az egyik minden kétséget kizáróan valótlan. Azt azonban, hogy melyik az igaz és melyik a valótlan alperesi előadás, ekkor kizárólag az alperes tudhatta, a felperes nem.
- [20] Utóbb - a tanú vallomása alapján - az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes ellenkérelmében írt nyilatkozata felel meg a valóságnak. Mivel a felek az érdemi döntés ellen nem fellebbeztek, ezért az Pp. 358. §-ának (5) bekezdése alapján az jogerőre emelkedett. Ahhoz tehát - a tényalap tekintetében is - jogerőhatás kapcsolódik a Pp. 360. §-ának (1) bekezdése értelmében, azaz

az e-mail megírójának személyét illetően is ítélt dolgot eredményez. Minden további eldöntendő kérdés tekintetében tehát abból kell kiindulni, hogy az e-mailt a közös képviselő írta a BKK-nak.

- [21] Erről azonban a felperes csak az elsőfokú bíróság - a bizonyítékok értékelése eredményeképpen meghozott - ítéletéből szerzett biztos tudomást, ekkor pedig az elsőfokú eljárás már befejeződött. Az alperes fellebbezési ellenkérelmében írtakkal ellentétben ezért a Pp.-ben rögzített időbeli korlátok miatt már nem volt lehetősége arra, hogy keresetét megváltoztassa (Pp. 215. § (1) bekezdés), a közös képviselőt alperesként perbe vonja (Pp. 51. §), az alperessel szembeni keresetétől elálljon (Pp. 241. § (1) bekezdés a) pont) vagy a Pp. 86. §-ának (2) bekezdésének alkalmazását kérje. A perköltséggel kapcsolatos elsőfokú döntést kizárólag az ítélet elleni fellebbezésében sérelmezhetette.
- [22] Az elsőfokú ítélet alapján tehát a felperes kétségtelenül pervesztes lett és ezért a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése értelmében meg kellene fizetnie az alperes perköltségét. Ez a perköltség fizetési kötelezettség ugyanakkor egyértelműen és kizárólag az alperes pert megelőző szándékos, félrevezető, rosszhiszemű magatartására vezethető vissza. Mert válaszelevelében az alperes - bár ezt tudta - nem jelezte, hogy az e-mailt nem is ő írta. A másodfokú bíróság méltányolta ugyan az alperes által tanúsított bölcs belátást, miszerint személyes meghallgatása során két ízben is kijelentette, hogy levonta a maga számára az eset tanulságait és tanult a történetekből (2019. december 5-én tartott tárgyalásról készített 14. sorszámú jegyzőkönyv, 4. oldal, utolsó előtti bekezdés és 5. oldal, hatodik bekezdés), ez azonban nem mentesítheti attól, hogy magatartásának a felperesi perindításból adódó eljárásjogi következményét viselje.
- [23] Ez a jogkövetkezmény pedig az, hogy a felperes megalapozottan követelheti tőle a pervesztességére tekintettel az általa fizetendő perköltség megtérítését a Pp 86. §-ának (2) bekezdése alapján. Ennek eredménye lényegében az, hogy a felperesnek mégsem kell perköltséget fizetnie az alperesnek. Ezen túlmenően megalapozottan követeli a felperes a saját jogi képviseletével kapcsolatban felmerült, általa a költségrendelet 2. §-ának (1) bekezdésének a) pontja alapján kalkulált, a keresetlevél mellékleteként csatolt megbízási szerződéssel igazolt és az erre szolgáló nyomtatványon felszámított 80.000 forint perköltségének alperes általi megtérítését is. Az elsőfokú bíróság döntésével szemben tehát - pernyertessége ellenére - az alperesnek kell perköltséget fizetnie.
- [24] Erre tekintettel a másodfokú bíróság a fellebbezést érdemben elbírálvá az elsőfokú bíróság ítéletét - a perköltséggel kapcsolatos rendelkezés tekintetében - a Pp. 382. §-ának (2) bekezdés alapján megváltoztatta, a felperes perköltség fizetésre kötelezését mellőzte, és az alperest a felperes elsőfokú perköltségének megfizetésére kötelezte.
- [25] A felperes fellebbezése tehát teljes egészében eredményre vezetett, ezért az alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján másodfokú perköltséget is köteles lenne fizetni számára. A felperes azonban a másodfokú perköltség felszámítására szolgáló nyomtatványt nem megfelelően töltötte ki, abban ugyanis nem saját magát, hanem az alperest jelölte meg a költség felszámítójaként. Erre tekintettel a másodfokú bíróság mellőzte az alperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését.
- [26] Mivel az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. §-ának (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes, ezért a másodfokú bíróságnak le nem rótt fellebbezési illetékről nem kellett határoznia.

dr. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

. Örkényi László s. k. előadó bíró. Kollár
Zoltán s. k. bíró